

Verslag van de vergadering van de statencommissie Water en Milieu van 15 september 2003

Aanwezig:

mw.drs. R.C.M. Stadhouders (voorzitter), mw.drs.ing. J.L. Oostlander (CDA), mw.ir. A.A. Swets (CDA), E. Jongtsma (CDA), J.L.M.M. Damen (VVD), drs. J.H.A. van Oostrum (VVD), mw. S. Oosterhuis (VVD), mr. A.G. van Malenstein (PvdA), mw.mr. K.J. Fokker (PvdA), mr. J.G.M. Reerink (PvdA), mw.drs. M.C. Das (GL), drs. R. Vis (GL), J.R. Ploeger (D66), C.C. van Kekem (SP), H.J. van der Wind (SGP), ir. J.E.F. Landman (CU), mw.mr. E.C.A.M. Boot (LPF)

Voorts aanwezig: gedeputeerde J. Binnekamp

Ambtelijke delegatie: mr. J.C.M. van Eijk, drs. R. Rijnders, F. Timmermans, P. Hesens, mw. W. Voorneman-Rikkers (notuliste Voorneman Van Weerd Notuleerbureau)

Adjunct-griffier: L.C.A.W. Graafhuis

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet alle aanwezigen van harte welkom.

2. Mededelingen

De voorzitter deelt mede dat er twee insprekers zijn, te weten mw. M.P. van Kouwen van de werkgroep Natuurlijk Zeist-West over de mogelijkheden van de verdrogingbestrijding in de landgoederenzone van Groenraven-Oost (agendapunt 3) en de heer Schmitz van Arcadis inzake Koude Warmte Opslag (agendapunt 7).

Voorts stelt de voorzitter desgevraagd vast dat de commissie de schriftelijke adviezen van de PCMW, adviesorgaan aan GS, automatisch ter kennisneming wil blijven ontvangen.

De heer Landman informeert wanneer hij een opmerking kan plaatsen over de ter kennisneming ontvangen Voortgangsrapportage Provinciaal Milieuplan 1998-2003. Op voorstel van de voorzitter wordt afgesproken dat vragen c.q. opmerkingen over de ter kennisneming ontvangen stukken aan het eind van de vergadering aan de orde kunnen worden gesteld.

De heer Van Kekem stelt voor het ter kennisneming toegezonden Memo Afzien van handhavend optreden in relatie tot Koude Warmte Opslag te betrekken bij agendapunt 7.

Aldus wordt besloten.

De heer Ploeger verzoekt de behandeling van agendapunt 8 uit te stellen, omdat hij de nagezonden Bestuursrapportage 2003/II met het daarbij behorende statenvoorstel niet heeft ontvangen.

De voorzitter merkt op, dat dit onderwerp is geagendeerd voor de volgende statenvergadering op grond waarvan zij voorstelt de behandeling thans niet uit te stellen. Zij wijst de heer Ploeger hierbij op de mogelijkheid, dat hij eventuele opmerkingen altijd nog in de statenvergadering naar voren kan brengen. De heer Ploeger stemt hiermee in.

3. Inspraak

De voorzitter geeft het woord aan mw. Van Kouwen van de werkgroep: "Natuurlijk Zeist-West".

Mw. Kouwen licht aan de hand van een presentatie de mogelijkheden van de verdrogingbestrijding in de landgoederenzone van Groenraven-Oost toe. De presentatie is als bijlage aan het verslag gevoegd. Korthedshalve zij verwezen naar de inhoud.

De heer Damen merkt op, dat de problematiek bekend is. Hij adviseert de werkgroep dit onderwerp ook aan de orde te stellen in de statencommissie Ruimte & Groen. Voorts deelt spreker mede, dat zijn fractie geïnteresseerd is in een veldbezoek.

Mw. Van Kouwen deelt mede, dat de suggestie met betrekking tot de statencommissie REG serieus zal worden overwogen.

De heer Reerink mist in de presentatie het afdammen van het water door Zeist-West en het schoonmaken van het water.

Mw. Van Kouwen licht toe da de werkgroep van nog veel meer nadelen van het tracé op de hoogte is. De werkgroep heeft ervoor gekozen zich nu te beperken tot de verdrogingbestrijding, omdat dit zeer goed mogelijk is zonder een SWT in de gebieden. De andere nadelen zullen zeker ook onder de aandacht worden gebracht van de betrokken instanties (gemeenten, e.d.).

De heer Vis pleit ervoor dit duidelijke verhaal verder mee te nemen in de inhoudelijke discussie over de verdrogingproblematiek, waarover de commissie reeds enige tijd geleden een notitie ter oriëntatie heeft ontvangen. Voorts deelt spreker mede, dat ook zijn fractie zeer geïnteresseerd is in een veldbezoek.

De heer Landman begrijpt uit het verhaal van de werkgroep, dat het schoonwatertracé voor de meest verdroogde gebieden van Groenraven-Oost niet nodig is en voor vele plekken zelfs niet gewenst. Hij informeert wat de werkgroep van deze commissie vraagt.

Mw. Van Kouwen antwoordt dat de werkgroep thans vanuit het duale stelsel een beroep doet op de commissie om duidelijk te maken dat dit speelt en dit voor de kwel natuurwaarden essentieel is. GS zullen een notitie krijgen van de Landinrichtingscommissie. Voor zover spreekster bekend hebben GS in deze beslissingsbevoegdheid. Deze commissie zou GS kunnen vragen bij deze discussie betrokken te worden, mede vanwege de nieuwe inzichten en uitkomsten van de verdrogingstudies.

Mw. Swets memoreert dat de werkgroep voorstelt het verdrogingsgeld voor het SWT in te zetten. Spreekster informeert of die gelden voldoende zijn.

Mw. Van Kouwen licht toe dat de Landinrichtingscommissie daarop exact een antwoord kan geven. In het tot nu toe gevoerde overleg is steeds betoogd dat HDSR voor 50% meefinanciering zou ontvangen voor het SWT.

De heer Van der Wind deelt mede, dat zijn fractie geïnteresseerd is in een veldbezoek en graag op de hoogte gehouden wil worden van eventuele ontwikkelingen.

De heer Damen adviseert dit onderwerp gezamenlijk met de commissie REG te agenderen.

De heer Reerink voegt hieraan toe, dat hij aanneemt dat er geen onomkeerbare maatregelen worden getroffen voordat de inhoudelijke discussie is gevoerd. Voorts pleit spreker ervoor de inhoudelijke discussie niet te beperken tot de primaire verantwoordelijkheid van de provincie in deze, maar dit ook te relateren aan de toezichthoudende taak van de provincie op de uitvoering van het waterschap en het mede bepalen van het beleid van het waterschap

De voorzitter zegt toe voornoemde suggesties in combinatie met een veldbezoek te zullen meenemen.

4. Conceptverslag Commissie Water en Milieu 25 augustus 2003

M.b.t. de tekst

Blz. 1: mw. Oosterhuis was niet aan- maar afwezig. Mw. Doornenbal was niet af- maar aanwezig en ook de heer Klarenbeek dient te worden toegevoegd bij de aanwezigen.

Blz. 3, onderaan dient aan de passage van de heer Reerink te worden toegevoegd, dat zijn vraag niet tijdens de vergadering beantwoord hoeft te worden, maar ook schriftelijk kan (of mondeling op de volgende vergadering). Gedeputeerde Binnekamp zegt dit toe.

Blz. 11, regel 7 “mede op verzoek van” wijzigen in “mede naar aanleiding van rapporten van”.

Met in achtneming van voornoemde wijzigingen wordt het verslag vastgesteld.

N.a.v. de inhoud

Blz. 4, bovenaan. De heer Jongsma verzoekt om nadere informatie over de speciale afdeling (naam, formatie-omvang, taken), die zich bezighoudt met het toezicht op de waterschappen. Tevens informeert spreker over welke onderwerpen tijdens het veelvuldige overleg op ambtelijk niveau wordt gesproken. De heer Reerink koppelt hieraan zijn vraag onder aan pagina 3 over de mogelijkheid om het water van het Amsterdam-Rijnkanaal te gebruiken in het kader van waternood en watersnood.

Blz. 4, midden met name de zinsnede: "indien blijkt dat Smink voor de uitvoering van de baggerstort minder dan 92 ha nodig heeft". De heer Van Kekem stelt dat deze uitspraak niet correct is, omdat nog niet vaststaat dat het werk door Smink zal worden uitgevoerd. Het moet nog worden aanbesteed. Gelet op de discussies in de afgelopen periode en de berichten over mogelijke claims die Smink al zou hebben ingediend, kan de SP zich niet aan de indruk onttrekken dat er al sprake is van een deal achter de schermen. Spreker verzoekt om een nadere toelichting van de gedeputeerde over de stand van zaken.

Gedeputeerde Binnekamp licht toe dat de firma Smink eigenaar is van de grond. Op dit moment wordt uitgezocht of het werk Europees moet worden aanbesteed. Er gebeurt niets alvorens die vraag is beantwoord.

Gedeputeerde Binnekamp zegt toe de vraag van de heer Reerink schriftelijk te zullen beantwoorden.

In reactie op de vraag van de heer Jongsma licht spreker toe dat binnen de dienst een tweetal medewerkers is belast met het toezicht op de waterschappen. Tot nu toe is sprake van een informeel toezicht; conform mededeling in de vorige vergadering is het streven erop gericht dit te professionaliseren. De agendapunten die besproken worden zijn in de visie van spreker te vrijblijvend. Op het moment dat de professionaliseringsslag is gemaakt zal dit onderwerp zeker in deze commissie worden besproken.

Blz. 5, 2^e alinea. De heer Van Kekem merkt op, dat nog geen sprake is van een overeenkomst met de fa. Van Mourik over de Nedereindse Plas. Dit betekent dat nog steeds geen start kan worden gemaakt met de aanleg van de wielerveding, zodat deze naar verwachting niet gereed zal zijn voor de volgende zomer. Spreker informeert naar de stand van zaken.

Gedeputeerde Binnekamp hoopt zeer binnenkort met de fa. Van Mourik een intentieverklaring te ondertekenen, waarin de gemaakte afspraken worden vastgelegd. Hiermee wordt de weg voor de aanleg van de wielerveding vrijgemaakt. De knip waar door de staten op is aangedrongen is tot stand gebracht. De fa. Van Mourik is nog steeds eigenaar. Een probleem vormt de eigendomsoverdracht. De fa. Van Mourik wil binnen redelijke termijn duidelijkheid hebben over de vraag welke partner (gemeente dan wel het recreatieschap) bereid is de eigendomsoverdracht te aanvaarden. Daar geldt een hele belangrijke voorwaarde voor, te weten de Arcadisvariant.

Blz. 13 inzake de uitslag van de waterschapsverkiezingen. De heer Reerink merkt op dat deze informatie nog steeds niet aan de commissie is verstrekt.

Gedeputeerde Binnekamp zegt deze informatie toe voor de volgende commissievergadering. De heer Landman verzoekt in procedurele zin van de in de vergaderingen afgesproken toezeggingen/actiepunten een afzonderlijk lijstje bij te houden en aan de afhandeling termijnen te verbinden.

De voorzitter antwoordt dat dit gebeurt. Ten aanzien van de onderhavige toezeggingen zegt zij toe, dat bij het verslag van deze vergadering wat meer gedetailleerd zal worden ingegaan op de stand van zaken met betrekking tot de toezeggingen 1 t/m 6.

5. Herbestedingsvoorstel reserve Milieubeleidsplan

De heer Damen pleit er, mede gelet op mogelijke bezuinigingen die in de komende jaren moeten worden doorgevoerd, voor het overschot vooralsnog voor deze activiteiten beschikbaar te houden in de reserve en nog niet over te gaan tot de uitvoering van projecten. Spreker is voorstander van het stellen van prioriteiten.

Met betrekking tot de voorgestelde projecten informeert spreker of een onderzoek is gedaan naar de behoefte aan het oprichten van een grondbank, of bij het project stimulering gemeentelijk bodembeheer wordt uitgegaan van tijdelijke menskracht dan wel uitbesteding van het werk en of het project Geluid Zonebeheer niet thuis hoort in de financiën die beschikbaar zijn voor de milieuhandhaving.

De heer Reerink informeert naar het ontstaan van het overschot. Spreker is er voorstander van het overschot te gebruiken voor de voortgang van de lopende projecten. Met betrekking tot het project Stimulering gemeentelijk bodembeheer informeert spreker, mede in relatie tot de opdracht van het rijk aan de provincies een landsdekkend beeld te realiseren, waarom 7 gemeenten geen bodemkwaliteitskaart zullen opstellen. Tot slot merkt spreker ten aanzien van het project Milieuprijs op dat wat meer partners niet direct hoeft te betekenen dat de zaalhuur ook duurder wordt.

Mw. Swets deelt mede in te kunnen stemmen met de herbesteding van het geld in de reserve. Met betrekking tot het project Uitvoering nota Externe Veiligheid informeert spreekster of er nog helemaal geen routenet voor gevaarlijke stoffen is. In het kader van de Evaluatie samenwerkingsovereenkomst handhaving vraagt spreekster zich af of in 1999 - het moment dat werd vastgelegd dat in 2003 een evaluatie zou plaatsvinden - niet was te voorzien dat de evaluatie geld zou gaan kosten. Tevens vraagt spreekster zich af of de provincie de hele evaluatie betaalt of dat dit bedrag 1/47 deel is van de totale evaluatie.

De heer Van der Wind deelt mede in te kunnen stemmen met de herbesteding van het geld in de reserve. Overigens sluit spreker zich aan bij vraag van de PvdA ten aanzien van het project Stimulering gemeentelijk bodembeheer.

Mw. Das deelt met betrekking tot het project Milieuprijs mede begrepen te hebben dat de wethouder van Utrecht nog geen opdracht heeft verstrekt aan de Milieuprijscommissie. Zij informeert hoe de combinatie met de gemeente Utrecht wordt gezien.

Gedeputeerde Binnekamp licht toe dat de middelen in de reserve afkomstig zijn van de lopende PMP. De middelen worden aangewend om een aantal lopende- (o.a. Geluid Zonebeheer) en nieuwe (o.a. Externe Veiligheid, grondbank) wettelijke taken uit te voeren. Deze activiteiten zijn reeds door PS goedgekeurd. In het kader van de externe veiligheid beschikt de provincie nog niet over een routenet van de gevaarlijke stoffen in de gewenste vorm. De Grondbank is een onderwerp dat inhoudelijk terug zal komen in het nieuwe PMP. Veel gemeenten dringen juist aan op het oprichten van een grondbank met name de stad Utrecht is daarvan een grote voorstander. Ter verduidelijking merkt spreker op dat het niet gaat om het grondbeleid. De taak op het gebied van de geluidzones is opgelegd in de vergunningverlening. Het rijk wil bij wet opleggen, dat de geluidzones duidelijk in kaart worden gebracht. Ook in het nieuwe PMP zal hieraan een hoofdstuk worden gewijd. Vooral in de vergunningvoorschriften bij bedrijven is het van belang dat dit project een extra stimulans krijgt.

Met betrekking tot de evaluatie van de handhaving licht spreker toe dat de provincie met vele gemeenten samenwerkt in zgn. CIP (Centrale Informatie Punten). Binnen de begroting van de CIP is onvoldoende ruimte voor de evaluatie. De leden die deel uitmaken van de CIP betalen hieraan ook mee. De evaluatie is overigens al in volle gang.

De belangstelling bij gemeenten voor de provinciale Milieuprijs is niet groot. Aansluiting met de milieuprijs van de stad Utrecht lukt niet. Spreker is van mening dat de provincie zich, gelet op de geringe belangstelling, zal moeten beraden over de vraag of wel op de voorgestelde wijze moet worden doorgegaan.

Met betrekking tot de bezuinigingen krijgen de staten binnenkort een en ander voorgelegd van het College in de begroting 2004. Prinsjesdag zal moeten worden afgewacht, maar duidelijk is al wel dat het vooruitzicht niet rooskleurig is. Ook op het provinciefonds zal worden gekort. In het kader van de nieuwe PMP zullen derhalve keuzes moeten worden gemaakt.

De heer Rijnders licht toe dat het de bedoeling is het project stimulering gemeentelijk bodembeheer uit te besteden. In principe moet elke stroomverontreinigde grond worden gemeld en moet op elke grondstroom afzonderlijk controle worden uitgevoerd. Indien de kwaliteit van de bodem in een gemeente of bij een bepaald werk bekend is, mag – onder voorwaarde van registratie – bodem van een bepaalde kwaliteit op andere ontvangende bodem van dezelfde of slechtere kwaliteit worden toegepast. Gemeenten waar sprake is van weinig tot geen bodemverontreinigingsproblematiek en grondverzet behoeven geen bodemkwaliteitskaart op te stellen.

De heer Reerink deelt mede, dat zijn vraag hiermee niet is beantwoord.

Gedeputeerde Binnenkamp zegt toe hierop nader te zullen terugkomen.

De voorzitter concludeert, dat de commissie instemt met het onttrekken van in totaal € 212.000,-- uit de Egalisatie Reserve PMP.

6. Wijziging provinciale milieuverordening

De heer Vis merkt in de eerste plaats op, dat hij het stuk moeilijk leesbaar vond. Hij vestigt vervolgens de aandacht op de toelichting algemeen bij het statenvoorstel met name de passage beoogd effect: "De regels voor de Utrechtse beschermde gebieden rond winningen voor drinkwater zodanig vernieuwen, dat zij adequaat bescherming bieden tegen risico's voor de winning, dat zij voor burgers en bedrijven begrijpelijk zijn, en dat de naleving voldoende is gegarandeerd". Spreker gaat er vanuit dat GS hun huiswerk goed hebben gedaan.

De heer Landman memoreert dat het nu met name gaat om het voorstel om de handhaving uit te breiden en hoe om te gaan met de bestrijdingsmiddelen conform het met Hydron bereikte compromis. Het compromis roept nogal wat bedenkingen op zonder dat spreker zover wil gaan dat hij een en ander afwijst. Het is en blijft een compromis dat voor- en nadelen heeft. Goed voor de landbouw, maar bestrijdingsmiddelen in zo'n gebied zijn toch slecht voor het milieu. In dat kader heeft spreker zich enigszins gestoord aan een zinsnede op blz. 6 van de beantwoordingen (brief 3 van de directeur gemeente waterleiding Amsterdam) waarin wordt gezegd, dat met het huidige voorstel ter zake glyfosaat, bentazon en MCPA het milieu het meest optimaal wordt beschermd. In de visie van spreker wordt het milieu hiermee niet beschermd, maar is dit gelet op alle belangenafwegingen acceptabel voor het milieu.

De heer Van Kekem kan zich vinden in het onderhavige voorstel. Tekstueel heeft hij enkele aanmerkingen. Zo stelt hij o.a. voor de term 'vuurwerk gebruiken' (art. 5.1.8 en 5.1.10d) te wijzigen in 'vuurwerk ontsteken of tot ontsteking brengen'.

De heer Van der Wind deelt mede zich te kunnen vinden in het voorstel met name voor wat betreft de handhavingaspecten en de te verbieden bestrijdingsmiddelen. Het is een goede zaak dat alle belangen terdege zijn gewogen.

Mw. Oostlander deelt mede dat zij enkele toelichtende vragen heeft, maar deze omwille van de tijd per e-mail zal stellen. Haar fractie stemt in met de doorgevoerde wijzigingen naar aanleiding van de reacties en met de lijn in de verordening: vereenvoudigen en alleen echt risico's regelen.

Mw. Fokker deelt mede verheugd te zijn over de schriftelijke toezegging op blz. 16 van de Commentaarnota aan de directeur Hydron Midden Nederland om de voortschrijdende informatie over bestrijdingsmiddelen te verwerken.

De heer Damen juicht de vereenvoudiging van de procedure toe. Spreker mist echter voldoende afstemming met gebiedsgericht beleid met name bij de punten vanaf artikel 5. Spreker licht dit aan de hand van een voorbeeld toe. Mede gelet op de reactie van de GLTO verzoekt spreker hiernaar nogmaals kritisch te kijken. Hij verzoekt overigens de term 'bestrijdingsmiddelen' te wijzigen in 'gewasbeschermingsmiddelen'.

Bij de stiltegebieden plaatst spreker grote vraagtekens. Zijn fractie is voorstander van het beschermen en in stand houden van de stiltegebieden in Nederland, mits echt wordt gehandhaafd. Daarvan is tot nu toe nog geen sprake. Terwijl aan agrariërs de nodige beperkingen worden opgelegd (bijv. dat het geluid van knalapparaten in kersenboomgaarden niet verder mag gaan dan 50 m) worden in het weekend in deze gebieden wel activiteiten zoals motorcrosswedstrijden, ballonvaarten e.d. toegestaan. Spreker vraagt hiervoor aandacht. De heer Ploeger vestigt de aandacht op het mestbeleid en informeert of het derogatieverzoek van Nederland aan de Europese Commissie al is behandeld. Met betrekking tot het handhaven van de mestbeleidregels informeert spreker of dit alleen een taak is van het rijk of ook van de provincie. Indien het laatste het geval is, vraagt spreker zich af waarom wordt voorgesteld de provinciale regels af te schaffen.

Gedeputeerde Binnekamp memoreert toe, dat het heden om een wijziging van de provinciale verordening gaat. De stiltegebieden vallen daar op dit moment niet onder. Over stiltegebieden zal worden gesproken in het kader van de nieuwe PMP. Hetzelfde geldt voor de bestrijdingsmiddelen. Overigens wordt in de wet wel degelijk de term 'bestrijdingsmiddelen' gebruikt.

De uitgangspunten zijn terug te vinden in het in 2001 door PS vastgestelde uitwerkingsplan 'Zuiver drinkwater uit de grond'. Er wordt nu in goed overleg een beleid opgezet. Daarover is een compromis bereikt. De provincie is wat strenger dan de wet en sommige andere provinciale verordeningen. Er worden 10 bestrijdingsmiddelen verboden. Dit doet de provincie om juist die bestrijdingsmiddelen, die echt gevaarlijk kunnen zijn voor het maatschappelijk en economisch niveau, in te kaderen. Indien dit wordt ingekaderd door strak te reguleren, hetgeen de wijziging voorstaat, zal met een goed toezicht een slag worden gemaakt. De handhaving zal breder worden opgezet en worden geprofessionaliseerd. De handhaving en het compromis zijn het uitgangspunt voor deze wijziging van het PMV. Het verheugt spreker dat CDA, SGP, GL en PvdA zich kunnen vinden in het voorstel. Spreker wacht de toelichtende vragen van het CDA per e-mail af.

Met de opmerking van de VVD dat sprake is van onvoldoende afstemming met het gebiedsgerichte beleid is spreker het gedeeltelijk eens. Het is juist de bedoeling om dit middels deze wijziging van de PMV meer handen en voeten te geven. Spreker heeft er alle vertrouwen in dat het gebiedsgerichte beleid in goed overleg met alle betrokkenen verder zal worden uitgewerkt, zeker als het gaat om de handhaving. GLTO en anderen zullen daarin een belangrijke rol moeten gaan spelen.

Tot slot zegt spreker toe dat het voorstel nogmaals kritisch zal worden bekeken naar aanleiding van de tekstuele opmerkingen.

De heer Van Eijk zet uiteen dat het derogatieverzoek voor zover spreker bekend nog niet is behandeld door de Europese Commissie. Ter zake het afschaffen van de provinciale handhavingregels met betrekking tot het mestbeleid licht spreker toe, dat het algemene beschermingsniveau feitelijk is geregeld in MINAS (Minerale Aangiftesysteem). Dat is al strenger dan het huidige aanvullende mestbeleid. Er was derhalve geen reden de aanvullende regels te handhaven, tenzij de provincie nog strenger zou willen gaan. Daarvan is afgezien.

Wel is het zo dat een aantal specifieke onderdelen van het mestbeleid (bijv. de toepassing van zuiveringsslib binnen beschermingsgebieden) wordt verboden, omdat daarvan wel de concrete risico's wordt gezien.

De voorzitter merkt op dat de uitgangspunten blijkbaar al in 2001 uitvoerig zijn besproken. Zij mist het vorenstaande in het behandelingsvoorstel. In algemene zin pleit zij er, ter bevordering van een efficiënte discussie, in de richting van GS en de ambtelijke organisatie voor dit in toekomstige gevallen duidelijk tot uiting te laten komen in het behandelingsvoorstel.

Spreekster informeert vervolgens of de commissie kan instemmen met het voorliggende voorstel.

De heer Damen hecht eraan erop te wijzen dat in art. 5.1.4 juist wel de relatie wordt gelegd tussen stiltegebieden en geluidshinder. Hij verzoekt nogmaals dit kritisch te bezien.

Gedeputeerde Binnenkamp memoreert, dat thans slechts de wijzigingen aan de orde zijn. Genoemd artikel valt daar niet onder.

De voorzitter concludeert, dat de commissie met uitzondering van de VVD-fractie instemt met het voorstel. In verband met het voorbehoud van de VVD wordt het voorstel geen sterstuk.

7. Koude Warmte Opslag en Memo Afzien van handhavend optreden in relatie tot Koude Warmte Opslag

De heer Timmermans, sectorhoofd van de sector Water dienst W&M, houdt, bijgestaan door de heer Hesens (KIWA), een inleiding over het voorgestelde gebiedsgerichte beleid voor Koude Warmte Opslag (KWO) in het tweede watervoerend pakket ten oosten van de Utrechtse Heuvelrug. De inleiding is als bijlage bij dit verslag gevoegd. Korthedshalve zij verwezen naar de inhoud.

Vervolgens geeft de voorzitter het woord aan de spreker de heer Schmitz van Arcadis.

De heer Schmitz, Arcadis, geeft mede namens NOVEM en NS Vastgoed een presentie die als bijlage aan het verslag is gevoegd. Korthedshalve zij verwezen naar de inhoud.

Mw. Swets spreekt in de eerste plaats haar waardering uit voor de inhoud van de notitie. Deze is veel duidelijker dan de versie die de vorige keer voorlag. Het CDA staat positief tegenover KWO, maar vraagt zich wel af op welke wijze de monitoring kan waarborgen dat er geen gevaar ontstaat voor drinkwater. De natuurlijke variatie is heel groot. Voorgesteld wordt over 5 jaar te evalueren. Spreekster informeert naar de grenswaarden, de toetsingscriteria op grond waarvan eventueel wordt besloten te stoppen met KWO. De PCMW adviseert te kijken naar de draagkracht van het grondwatersysteem. Spreekster informeert of ook onderzoek wordt gedaan naar het moment dat de draagkracht op is. Met betrekking tot het memo Afzien van handhavend optreden verzoekt spreekster om een nadere toelichting. H.i. zou ook specifiek (per installatie) actief kunnen worden gedoogd in plaats van niet handhaven.

Ook De heer Van Oostrum spreekt zijn waardering uit voor de veel duidelijkere notitie. Het verheugt de VVD-fractie dat een gebiedsgericht beleid in plaats van een interimbeleid wordt voorgesteld. Een zorg blijft de drinkwatervoorziening. Gelet op de aanzetten in de onderhavige notitie is spreker echter bereid op dit punt het voordeel van de twijfel te geven. Voor wat betreft de evaluatie sluit spreker zich aan bij de vraag van het CDA. Ook op het punt van de permanente vergunning versus de tijdelijke vergunning wordt thans een aantal heldere afwegingen gemaakt, die spreker kan volgen. Wel acht spreker het van belang bij de evaluatie stil te staan bij het aantal vergunningen dat is afgegeven en de eventuele risico's als moet worden besloten te stoppen met deze systematiek. Overigens merkt spreker ten aanzien

van het laatste op dat het niet zo kan zijn dat illegale situaties kunnen leiden tot een claim in de richting van de provincie.

Met betrekking tot de memo Afzien handhavend optreden begrijpt spreker dat de vergunningen vooruitlopende op de verwachte besluitvorming over het beleid zijn afgegeven. Alhoewel spreker geen voorstander is van gedogen, acht hij voldoende redenen aanwezig deze systemen door te laten gaan en pleit hij ervoor de kennis en ervaringen mee te nemen in de evaluatie over 5 jaar. Tot slot verzoekt spreker om een tussenrapportage na 2 jaar, zodat inzicht wordt verkregen in het aantal aanvragen, de in gebruik gestelde installaties en de doelstelling met betrekking tot KWO in het kader van de CO₂-reductie.

De heer Van Malenstein merkt op dat er in en buiten de provincie gebouwen zijn die KWO al enige tijd hebben. Voornoemde ervaring miste spreker in de onderbouwing. Vervolgens deelt spreker mede dat binnen zijn fractie de volgende vragen leven:

1. Wat is ter zake van de meerwaarde van het gebiedsgericht beleid ten opzichte van het interimbeleid het feitelijke verschil tussen beide vormen van beleid?
2. Betekent het feit dat al diverse KWO's zijn begonnen dat er sprake is van een bewust actief gedoog beleid van GS?
3. Betekent de huidige benadering dat sprake is van meer maatwerk?

De toelichting op het feit dat er nauwelijks tot geen virale- en bacteriële bedreiging is, acht spreker geloofwaardig. Indien met deze vorm van nieuw beleid wordt ingestemd en in 2010 daadwerkelijk 7% CO₂-reductie wordt gehaald, is men goed bezig.

Samenvattend is de PvdA-fractie van mening dat de provincie met het onderhavige voorstel op de goede weg is en dat het correct is dat twijfels aan het begin van het beleidsproces naar voren zijn gekomen. Spreker sluit zich tot slot aan bij de opmerking van de VVD dat van de kant van illegale situaties geen claims kunnen worden verwacht.

De heer Van der Wind merkt op dat een aantal wezenlijke vragen die tijdens de vorige discussie is gesteld, thans duidelijk is beantwoord hetgeen de SGP-fractie verheugt. De bijdrage van 7% CO₂-reductie spreekt de SGP bijzonder aan. Ook binnen zijn fractie leven echter nog enkele vragen. Spreker informeert of de Europese Kaderrichtlijn feitelijk wordt getoetst, of de bedrijven die de installaties aanleggen zijn gecertificeerd en of de drie illegale situaties toevallig zijn ontdekt en hoe dit mogelijk is. Indien een illegale situatie op een eenvoudige wijze kan worden gecreëerd, is de vraag of dit wel te handhaven is. Juist bij de ongecontroleerde situaties loopt men de meeste risico's.

De heer Van Kekem merkt op dat de zorg bij de SP niet is weggenomen. Met de informatie die heden voorligt, ligt geen wetenschappelijk nieuws op tafel. Het grondwater is constant in beweging. Midden in die circulatie gaat men, soms op een enorme grote schaal, rommelen. Spreker plaatst een kanttekening bij de uitvoerbaarheid van een test waaruit zou moeten blijken in welke mate de grondwaterbeweging en de bellen verschuiven. Zelfs als sprake is van een goede test, duurt het nog jaren voordat met enige zekerheid uitspraken kunnen worden gedaan. De installaties zijn enorm en aan het aantal is geen maximum gesteld, zodat iedereen in principe een vergunning kan verkrijgen. Spreker vreest dat sprake is van een modegril. De SP-fractie is voorstander van alternatieve energiebronnen en de 7% CO₂-reductie, maar zou dit vooralsnog willen beperken tot een klein aantal installaties. Spreker informeert of, zodra het onderhavige beleid is vastgesteld, alle installaties legaal worden. Het doel van de het memo Afzien van handhavend optreden ontgaat hem in dat geval enigszins. Samenvattend merkt spreker op dat de SP-fractie van mening is, dat uiterste terughoudendheid moet worden betracht. Spreker is niet in staat een oordeel uit te spreken of het al dan niet kan; het blijft een gok.

De heer Landman wacht vooralsnog de beantwoording af.

De heer Ploeger stemt in met het voorstel. Begin met vergunningen afgeven en nooit gedogen. D66 heeft in beginsel een positieve grondhouding daar waar het gaat om alle vormen van alternatieve energie.

De heer Vis deelt mede dat GL voorstander is van KWO, mede gelet op het feit dat het gaat om energiebesparing en vermindering van de CO₂-uitstoot. Ook al is voornamelijk sprake van theoretische kennis en derhalve nog niet van veel praktijkervaring, ondersteunt spreker dit voorstel wel. Uit de onderhavige notitie blijkt duidelijk, dat er nauwelijks nadelen zijn en de risico's minimaal zijn. Het is goed om te monitoren. In zijn visie gaat het hierbij voornamelijk om het bijhouden van de in- en uitgaande temperatuurschommelingen en is het monitoren in die zin geen beleid op zich.

Het verheugt spreker dat afstand is genomen van het interimbeleid. Gebiedsgericht beleid biedt bedrijven meer juridische zekerheid.

Spreker vestigt de aandacht op de afstand tussen de 'bellen' en informeert hoe hiermee wordt omgegaan op en behoorlijk geconcentreerd bedrijventerrein.

Geputeerde Binnekamp bespeurt commissiebreed waardering voor de wijze waarop een en ander thans wordt voorgelegd. De inhoud van de notitie is duidelijker en alle vragen uit de vorige discussie zijn daarin verwerkt. Door middel van monitoring rond twee pilot-KWO installaties zal uitgebreid onderzoek worden gedaan naar de verandering van de samenstelling van het grondwater. Hierbij wordt gekeken naar de temperatuur van het in- en uitgaande water.

Het draagvlak van de PCMW krijgt juist in de pilot veel bredere aandacht.

Interimbeleid in relatie tot permanente vergunningverlening bleek geen gelukkige keuze. Bij het thans voorgestelde gebiedsgericht (permanent) beleid, krijgen de bedrijven een permanente vergunning. Mocht tijdens het proces van monitoring blijken dat er problemen ontstaan die bijvoorbeeld een gevaar vormen voor de drinkwatervoorziening, dan heeft de provincie de wettelijke mogelijkheid de vergunningen in te trekken.

Spreker neemt de suggestie om voordeel te doen van de kennis van bedrijven die thans al KWO hebben mee. Hetzelfde geldt voor de suggestie van een tussenrapportage over 2 jaar. Er liggen geen claims. Bedoeld is te zeggen, dat er wellicht illegaal is geopereerd als gevolg van verwachtingen die indertijd kunnen zijn gewekt. De claims moeten derhalve niet worden gerelateerd aan illegale situaties.

De Europese Kaderrichtlijn is van toepassing. Het gaat om de kwaliteit van het grondwater; de normen die zijn ontwikkeld, zullen worden toegepast. De bedrijven die de installaties aanleggen zijn nog niet gecertificeerd. Daaraan wordt wel hard gewerkt.

Indien het onderhavige beleid wordt vastgesteld, wordt alles legaal en is de provincie af van de hinderlijke gedoogsituaties. Duidelijk zij opgemerkt, dat GS absoluut geen voorstander zijn van gedogen. Echter, door de ontwikkelingen en nadere onderzoeken in de loop der jaren heeft KWO, waarvan iedereen uit een oogpunt van energiebesparing, CO₂-reductie voorstander is, vertraging opgelopen. Als gevolg van het feit dat iedereen de intentie had om het onderhavige beleid tot stand te brengen, is een aantal bedrijven al met KWO begonnen en is de gedoogsituatie ontstaan. Op het moment dat spreker hiermee in aanraking kwam, heeft hij daarover uitvoerig overleg gevoerd en is hij tot de conclusie gekomen dat er geen reden was nu handhavend op te treden omdat het beleidsproces al ver in ontwikkeling was en het uitgangspunt energiebesparing, CO₂-reductie was. Het ging derhalve niet om een gedoogsituatie in de zin van het overtreden van vergunningen.

De voorzitter zegt toe, dat de in deze vergadering naar voren gebrachte- en nog niet beantwoorde vragen zullen worden geïnventariseerd en alsnog zullen worden beantwoord. Spreekster stelt vervolgens vast dat de commissie – met in achtneming van vorenstaande

toezegging – instemt met het onderhavige voorstel en de inhoud van het memo Afzien handhavend optreden

In verband met de excursie op locatie bij het Openbaar Lichaam Muskusrattenbestrijding wordt de behandeling van de overige agendapunten en de ter kennisneming toegezonden stukken uitgesteld tot de volgende vergadering.

De voorzitter sluit de vergadering om 15.30 uur.

Toezeggingen/actiepunten vergadering Cie WEM d.d. 15 september 2003

1. De inhoudelijke discussie over de verdrogingproblematiek te zijner tijd agenderen in combinatie met de statencommissie REG en een veldbezoek (te organiseren door de werkgroep Natuurlijk Zeist) in de landgoederenzone van Groenraven-Oost.
2. Gedeputeerde Binnekamp zegt toe de vraag van de PvdA-fractie over de mogelijkheid om het water van het Amsterdam-Rijnkanaal te gebruiken in het kader van waterlood en watersnood schriftelijk te zullen beantwoorden.
3. Gedeputeerde Binnekamp zegt toe de vraag van de PvdA-fractie, hoe het feit dat 7 gemeenten geen bodemkwaliteitskaart zullen opstellen zich verhoudt tot de opdracht van het rijk aan de provincie een landsdekkend beeld te realiseren (project Stimulering gemeentelijk bodembeheer), schriftelijk te zullen beantwoorden.
4. De voorzitter zegt toe dat de ter vergadering gestelde- en onbeantwoorde vragen ter zake KWO zullen worden geïnventariseerd en alsnog door gedeputeerde Binnekamp zullen worden beantwoord.